

Реалізація проектів TWINNING та використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Склярєнко Світлана Ігорівна
Начальник відділу міжнародних угод та технічної допомоги
Управління міжнародного співробітництва
Держпродспоживслужби

Угода про Асоціацію між Україною та ЄС

Глава 4 Розділу IV (СФЗ) Стаття 64 Нормативно-правове наближення

- ▶ **Україна має наблизити своє законодавство у сфері санітарних та фітосанітарних заходів до норм і стандартів ЄС.**
- ▶ **24 лютого 2016 року Кабінетом Міністрів України було видане розпорядження № 228-р «Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».**

Всеохоплююча стратегія

Стратегія визначає графік систематичної нормативно-правової адаптації вітчизняного законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів до законодавства Європейського Союзу на період 2016 – 2021 рр;

Реформування системи контролю безпеки харчових продуктів за принципом «від лану до столу» відповідно до законодавства та стандартів ЄС.

Реалізація проектів TWINNING у попередні роки

Проект технічної допомоги Twinning “Надання допомоги Україні у наближенні законодавства у сфері фітосанітарії та адміністративних засад у відповідності до Європейських стандартів”.

Починаючи з серпня 2012 року та до 17 вересня 2014 року в Україні відбувалася реалізація проекту TWINNING.

Загальна мета проекту TWINNING:

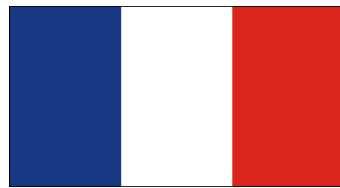
Надання допомоги Державній ветеринарній та фітосанітарній службі України при розробці та впровадженні нормативних та законодавчих актів у сфері фітосанітарії у питаннях гармонізації правової основи діяльності Держветфітослужби з законодавством ЄС; зміцненні адміністративних, технічних та наукових спроможностей Держветфітослужби на центральному та регіональному рівнях, а також на прикордонних пунктах контролю для приведення у відповідність з вимогами ЄС.

Реалізація проектів TWINNING у попередні роки

Проект реалізовувався за участі Консорціуму, який був представлений:

- ▶ **Федеральним Міністерством продовольства, сільського господарства та захисту прав споживачів Німеччини;**
- ▶ **Міністерством сільського господарства, продовольства рибного господарства, розвитку сільських регіонів і ландшафтної планування Франції;**
- ▶ **Державною службою захисту рослин Латвії;**
- ▶ **Державною службою захисту рослин Литви.**

“Надання допомоги Україні у наближенні законодавства у сфері фітосанітарії та адміністративних засад у відповідності до Європейських стандартів”

Цілі проекту:

- ▶ **Приведення українського законодавства з карантину рослин у відповідність до законодавства ЄС;**
- ▶ **Удосконалення структури компетентних органів для впровадження цього законодавства по всій Україні;**
- ▶ **Удосконалення роботи фітосанітарних інспекторів з метою більш ефективного виконання ними своїх завдань і обов'язків відповідно до Європейських стандартів і національних пріоритетів;**
- ▶ **Підвищення рівня мережі фітосанітарних лабораторій відповідно до міжнародних стандартів.**

Проект TWINNING “Допомога в застосуванні СФС (санітарних і фітосанітарних) заходів у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом”

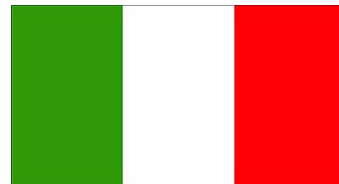

Термін реалізації: 18.01.2016 – 17.10.2017 рр.

Донор: Європейський Союз

Виконавці:

- ▶ **Державна служба продовольства та ветеринарії Республіки Литва;**
- ▶ **Інститут експериментальної зоопротекції Аbruццо та Молізе ім. Дж. Капорале (IZSAM), Італія**

Проект TWINNING “Допомога в застосуванні СФС (санітарних і фітосанітарних) заходів у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом”

Ціль Проекту: надання підтримки та допомоги для забезпечення ефективної імплементації Угоди про асоціацію та її частини, що стосується Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, для надання більших можливостей ведення торгівлі між Україною та ЄС.

Проект TWINNING “Допомога в застосуванні СФС (санітарних і фітосанітарних) заходів у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом”

- ▶ **Компонент 1 було присвячено узгодженню політики та законодавства України, імплементації та реалізації законодавчої бази відповідно до вимог ЄС у таких сферах: здоров'я тварин, благополуччя тварин, транспортування та забій тварин, категоризація, поводження з побічними продуктами тваринного походження, використання та утилізація побічних продуктів тваринного походження, в тому числі матеріалів встановленого ризику (МВР).**
- ▶ **Компонент 2 було присвячено підвищенню компетентності та нарощуванню потенціалу державних лабораторій.**
- ▶ **Було передбачено такі загальні результати:**
- ▶ **1) Проходження працівниками лабораторій повного навчання із застосування та валідації методів із використанням нового обладнання,**
- ▶ **2) Забезпечення простежуваності лабораторних вимірювань і результатів досліджень згідно з міжнародними стандартами.**

Під час реалізації проекту **TWINNING** було підготовлено:

- ▶ **24 проекти нормативно-правових актів;**
- ▶ **3 таблиці відповідності;**
- ▶ **18 стандартних операційних процедур (СОП);**
- ▶ **12 звітів за результатами оцінки недоліків;**
- ▶ **4 семінари для 143 учасників;**
- ▶ **37 тренінгів для 410 учасників;**
- ▶ **21 ознайомчу поїздку для 30 учасників.**

Реалізації проекту сприяла нарощуванню потенціалу Держпродспоживслужби, а також підвищенню компетентності і розширенні можливостей державних лабораторій з проведення досліджень на залишки та забруднювачі у живих тваринах і сільськогосподарських продуктах.

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

Починаючи з 13 березня 2017 року в Україні офіційно розпочато реалізацію проекту технічної допомоги Twinning “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”. Проект триватиме до 12.12.2018 року.

Основне завдання: Захист людського здоров’я та довкілля від можливих ризиків, пов’язаних із використанням фальсифікованих ЗЗР.

Мета проекту - створення законодавчої та управлінської основи для забезпечення належного використання ЗЗР рослин та поліпшення супутніх інспекцій та лабораторних систем відповідно до вимог ЄС.

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

У реалізації проекту приймає участь Консорціум, який представлений Головною державною службою захисту рослин в Республіці Латвія, партнерами з Німеччини та Литви.

Результати проекту будуть досягнуті завдяки реалізації трьох основних компонентів:

- 1. Гармонізація українського законодавства у сфері засобів захисту рослин та залишкової кількості пестицидів до законодавства ЄС;***
- 2. Проведення організаційного та операційного перегляду інспекційних служб, підготовка рекомендацій з оптимізації, початок подальшої роботи у напрямку акредитації відповідно до стандарту ISO 17020;***
- 3. Проведення організаційного та операційного перегляду лабораторних служб, підготовка рекомендацій з оптимізації, переліків необхідного нового обладнання та витратних матеріалів, розробка стратегії та плану дій з конкретними рекомендаціями для Одеської прикордонної контрольно-токсикологічної лабораторії щодо роботи у напрямку отримання міжнародної акредитації відповідно до стандарту ISO 17025, а також для 4 міжрегіональних лабораторій (Ужгород, Тернопіль, Полтава та Житомир) у напрямку акредитації відповідно до стандарту ISO 17025 Національним агентством з акредитації України (НААУ).***

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

Експертами проекту підготовлені Таблиці відповідності Законів України «Про захист рослин» і «Про пестициди та агрохімікати» до Директиви ЄС 2009/128/ЄС; Закону України «Про карантин рослин» до Регламенту ЄС 2016/2031/ЄС; Законів України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" до Регламенту ЄС 2017/625/ЄС.

Продовжується робота над проектом Закону України «Про захист та карантин рослин».

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

У ході реалізації проекту проводяться навчальні семінари для фахівців Держпродспоживслужби: Навчальні заходи для фітосанітарних інспекторів: Тренінги по фітосанітарному моніторингу шкідливих організмів, шкідників і бур'янів відповідно до міжнародних стандартів; Тренінги з питань нагляду та контролю за обігом засобів захисту рослин відповідно до методик Європейського Союзу;

Навчальні заходи для фахівців державних фітосанітарних лабораторій: Два тренінги в Одесі (29-30.05) та Житомирі (31.05-01.06) про валідацію міжнародно визнаних стандартних методів аналізу залишків пестицидів та якості ЗЗР, а також про акредитацію лабораторій за ISO 17025

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

Стажування спеціалістів Держпродспоживслужби та співробітників лабораторій у відповідних інституціях країн-членів:

- Одеська прикордонна державна контрольно-токсикологічна лабораторія;**
- Полтавська обласна фітосанітарна лабораторія;**
- Тернопільська обласна фітосанітарна лабораторія;**
- Житомирська обласна фітосанітарна лабораторія.**

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

Проектом Twinning на базі Одеської прикордонної контрольно-токсикологічної лабораторії проведено місію «Огляд організаційних і оперативних структур і методологій міжрегіональних лабораторій з чіткими, реалістичними рекомендаціями щодо їх модернізації»

Проект TWINNING “Наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері засобів захисту рослин та здоров’я рослин і посилення відповідних інспекційних та лабораторних служб”

01.06.2018 р. стартувала інформаційна кампанія «СТОП нелегальні засоби захисту рослин».

Держпродспоживслужба та проект TWINNING оголосили про запуск кампанії з інформування малих і середніх фермерських господарств про ризики і небезпеку, що пов’язані з використанням фальсифікованих засобів захисту рослин.

**НЕЛЕГАЛЬНІ
ЗАСОБИ ЗАХИСТУ РОСЛИН**

Використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Навчання в рамках TAIEX є гарною нагодою обмінятися досвідом, запровадити плідну співпрацю із міжнародними експертами, дізнатися про кращі європейські практики щодо забезпечення контролю за безпечністю харчових продуктів з урахуванням ветеринарних та фітосанітарних вимог, а також за наглядом в сфері нехарчових продуктів та наданні послуг споживачам в різних сферах, працювати над використанням даного досвіду в Україні та сприяти адаптації та гармонізації законодавства України до норм ЄС.

Використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

- ▶ **З початку 2018 року відбулось 5 заходів, з яких 4 семінари та одна навчальна поїздка.**
- ▶ **Участь брали як фахівці Держпродспоживслужби зі всіх регіонів України так і представники вищих навчальних та наукових закладів і зацікавлених громадських асоціацій (загалом близько 400 чоловік).**

Використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Семінари: (Київ)

- Африканська чума свиней: спільний виклик для України і ЄС;
- Імплементція європейського законодавства щодо здійснення фітосанітарних процедур до товарів, які підлягають фітосанітарному контролю при ввезенні в Україну;
- Оцінка та управління ризиками, пов'язаними із використанням дитячих іграшок;
- Європейська практика державного регулювання реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових виробів. Правила та обмеження щодо продажу електронних сигарет.

Використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

На фінальній стадії опрацювання (узгодження термінів та приймаючих інституцій) знаходяться підтверджені європейською стороною навчальні поїздки фахівців Держпродспоживслужби до країн ЄС за такими темами:

- ▶ Ризики для населення при використанні косметичної продукції та контроль продукції при перетині кордону України (узгоджується країна ЄС);**
- ▶ Ознайомлення з європейським законодавством та процедурами щодо здійснення фітосанітарного контролю товарів при перетині кордону, з метою гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством ЄС (Латвія)**

Використання інструменту TAIEX у Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Загалом Держпродспоживслужбою подано до Плану залучення зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках TAIEX на 2018 рік 16 заявок, які охоплюють сфери ветеринарії, фітосанітарії, безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Дякую за увагу!

